قول ما قوله والنجاة من النار در مصنف ابن ابی شیبه در تتمه دعای سابق که رسول خدا
این زیادة نیز میخواندند بار خدایا پناه می‌طلبم بتو از خیانت که در مخالفت حقیقت
نقض عهد در امانات خلق یا خالق قوله فبئست البطانة قال الملك بکسر الباء رفاحبه از جل
ویحتمل ان یراد ضد حسن الظهارة یعنی البطانة بکسر موصده بمعنی استر است خلاف ظهاره
بکسر بمعنی ابره زیرا که بدترین خصلت باطل که خیانت است پس مخصوص بذم محذوف است
استعاذه رسول خدا از این اشیا برای تعلیم و ارشاد امت است که به سبب اقتدار
آنحضرت خیر دنیا و آخرت حاصل کنند یا مراد طلب ثبات است و استقامت بر
صفات کمالی و اعلام امت است که از این ذمایم در هر که حضور موجود باشد از آن
حتی الامکان تحاشی نمایند اگر مقصود باشد شکر خدا بجا آرد و طالب نجات گردد
و پناه می‌طلبم بخدا از کاهلی و کراهت در عبادت بدنی و از بخل و امساک در طاعت مالی
و از بد دلی یعنی در جهاد اصغر و اکبر قوله و من الهرم ای و از طول عمر که موجب نقود
در معصیت چنانکه وارد است تعوذ از سوء العمر یا از سختی پیری که مانع است از قیام
بعبادت و از این که رد کرده شوم بسوی ارذل العمر که هیچ چیز از علوم نافع نداند
و از فتنه هر دجال صفت که برساند بسوی کفر و ضلال و از موجبات عذاب قبر
قوله وفتنة المحیا والممات تعمیم است و تتمیم ای از فتنه حیات که ابتلا است بشهوات
و از فتنه وقت ظهور امارات موت که با نیکان بردم یا از فتنه جواب سوال منکر
و نکیر قوله اللهم بار خدایا بتحقیق ما سوال میکنیم از تو موجبات مغفرت ترا عزائم حج
عزیمت ساز ... آنکه عزم صمیم کرده است ... اطاعت خود را
تا مغفرت کند و منجیات ای و توفیق طاعات سبب نجات ... است از
الم عذاب تو با خلاص کنند ... است از عهده امر تو و سلامت ... از هر معصیت

وغنیمت

وغنیمت را ای امری را که مرغوب است در هر نیک از هر خیر و طاعت و رستگاری را
در بهشت و خلاص و رهائی را از آتش دوزخ   اللهم انی اسألك علما نافعا و
اعوذ بك من علم لا ینفع   وعمل لا یرفع وقلب لا یخشع وقول لا یسمع   یعنی
در صحیح ابن حبان مروی است از جابر رض که رسول خدا میخواند این دعا بار خدایا
تحقیق من سوال میکنم از تو علمی را که نفع دهنده است در دنیا و عقبی و پناه میجویم بتو
از علمی که نفع ندهد در دنیا و آخرت قوله وعمل یعنی در صحیح ابن حبان و مستدرک
حاکم و مصنف ابن ابی شیبه مروی است از انس رض که رسول خدا در آخر این دعا
سابق زیادة این قول نیز میخواند که و پناه میجویم بتو از عملی که مرفوع بجانب حق تعالی
نشود و مقبول نگردد برای آنکه عمل است باطل یا ریا بی اخلاص و از دلی که خاشع نیست
برای ذکر خدا و از کلامی یا از دعای که مسموع و مستجاب نگردد   نعوذ بالله من
عذاب النار نعوذ بالله من الفتن ما ظهر منها وما بطن نعوذ بالله من فتنة
الدجال   یعنی در مسند صحیح ابوعوانه مروی است از زید ابن ثابت رض که رسول
خدا میخواند این دعا پناه میجوییم بخدا از عذاب آتش دوزخ پناه می‌طلبیم از محن و بلیات
و نوب ... در آنچه تعلق بظاهر دارد از آن محن و آنچه تعلق بباطن دارد از آن
محن یا آنچه ظاهر است از آن محن الآن و آنچه ظاهر خواهد شد از آن محن در استقبال
و در بعضی نسخ است من فتنة ما ظهر منها وما بطن قوله نعوذ بالله ای پناه میجوییم
بخدا از فتنه دجال زیرا که هر فتنه از فتن نسبت بفتنه دجال سهل است پس این قول
تخصیص است بعد از تعمیم برای اهتمام و تعظیم   اللهم انی اعوذ بك من علم لا ینفع
ومن قلب لا یخشع ومن نفس لا تشبع ومن دعاء لا یسمع اللهم انی اعوذ بك من هؤلاء
الاربع   یعنی در مصنف ابن ابی شیبه از ابن عمر رض و در معجم اوسط طبرانی از ابن عباس

Copyright © King Saud University